Van den Schrijver

EENE
TE HAASTIGE TENUITVOERLEGGING
VAN EEN
STRAFVONNIS.

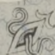
Bijdrage tot recht verstand van de Artt. 301
en 311 van het Curaçaosch Wetboek
van Strafvordering,

DOOR

A. M. CHUMACEIRO Az.,
PRAKTIZIJN BIJ HET HOF VAN JUSTITIE IN DE
KOLONIE CURAÇAO.

CURAÇAO,
BOEKHANDEL VAN A. BETHENCOURT É HIJOS,
1891.

EENE

TE HAASTIGE TENUITVOERLEGGING VAN EEN STRAFVONNIS.

Bijdrage tot recht verstand van de Artt. 301 en 311 van het Curaçaosch Wetboek van Strafvordering,

DOOR

A. M. CHUMACEIRO Az.,

PRAKTIZIJN BIJ HET HOF VAN JUSTITIE IN DE KOLONIE CURAÇAO.

Haast en spoed
Is zelden goed.

Surtout pas trop de zèle.

CURAÇAO,

BOEKHANDEL VAN A. BETHENCOURT É HIJOS,

1891.

UNIV.
LEIDEN
BIBL.

Wetboek van Strafvordering.—

Art. 301. De tenuitvoerlegging van vonnissen waarbij lijf- of onteerende straffen zijn opgelegd, wordt geschorst gedurende den tijd van acht dagen, nadat zij in kracht van gewijsde zijn gegaan.

Vonnissen in zaken van wanbedrijf en overtreding gewezen worden ten uitvoergelegd, zoodra zij in kracht van gewijsde zijn gegaan, tenzij de veroordeelde eene schorsing van acht dagen uitdrukkelijk verlangt.

302. Binnen den voorschreven termijn kan de veroordeelde een verzoekschrift om gratie, ongesloten, inleveren of doen inleveren ter griffie van den regter, die de veroordeeling heeft uitgesproken.

Deze inlevering heeft ten gevolge dat de ten uitvoerlegging geschorst wordt.

De griffier houdt naauwkeurige aanteekening van den dag der inlevering van zoodanig verzoekschrift; hij geeft daarvan kennis aan den ambtenaar van het openbaar ministerie, met de ten uitvoerlegging van het vonnis belast.

Het verzoekschrift wordt vervolgens voorzien van het advies van den betrokken regter, met de ter zake betrekkelijke processtukken aan den Gouverneur opgezonden.

303. De tenuitvoerlegging van alle vonnissen blijft van regtswege geschorst, zoolang de Gouverneur over een verzoek tot gratie raadpleegt.

Te dien einde wordt van wege den Gouverneur, zoodra een verzoek om gratie op eenige andere wijze dan bij Art. 302 is bepaald, bij hem is ingekomen, daarvan onmiddelijk kennis gegeven aan den procureur-generaal die, indien hij niet zelf met de tenuitvoerlegging belast is daarvan onverwijld den betrokken ambtenaar van het openbaar ministerie verwittigt.

304. Indien de veroordeelde geene gratie heeft verzocht, of zijn verzoek is afgewezen, geschiedt de ten uitvoerlegging van het vonnis zoodra mogelijk.

305. De lijf- of onteerende straffen, mitsgaders die van gevangenis in correctioneele zaken of in zaken van overtreding uitgespro-

ken worden ten uitvoergelegd op bevel van den ambtenaar van het openbaar ministerie bij den regter, die het vonnis heeft geveld.

De doodstraf wordt ten uitvoergelegd in het openbaar enz.

306. Aan een ter dood veroordeelde wordt enz.

307. Van de ten uitvoerlegging van de doodstraf moet de griffier enz.

308. De straffen van dwangarbeid, verbanning en gevangenis vangen aan met den dag der tenuitvoerlegging.

Is de veroordeelde bereids in hechtenis, dan vangen zij aan met den dag der hechtenis, niettegenstaande hooger beroep.

Verstrijkt enz.

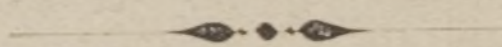
309. De aanmaning, bij art. 24 van het wetboek van strafregt bevolen, wordt aan den veroordeelde beteekend, op last van den ambtenaar van het openbaar ministerie bij den regter, die het vonnis heeft gewezen.

Zij vermeldt den dag waarop, en den ambtenaar op wiens last de aanmaning geschiedt, benevens de plaats waar de betaling moet gedaan worden.

310. Bij niet voldoening binnen twee maanden na de aanmaning, geeft de in het vorige artikel vermelde ambtenaar de noodige bevelen tot tenuitvoerlegging der opgelegde subsidiaire gevangenisstraf.

Nadat die tenuitvoerlegging is aangevangen, bevrijdt de betaling der geldboete den veroordeelde van den verderen duur der gevangenisstraf.

311. Wanneer de veroordeeling tot geldboete is uitgesproken tegen vreemdelingen, geene ingezetenen der kolonie zijnde, kan de gevangenisstraf worden tenuitvoergelegd dadelijk na de aanmaning tot betaling der boete.

Als men gedurende een betrekkelijk geruimen tijd het publiek terrein niet betreden heeft; zich door dringende, veelal vereerende aansporingen om zijne denkbeelden over eenig onderwerp van den dag openbaar te maken, niet heeft laten overreden; aan herhaalde aanvechtingen om tegen een of ander onrecht of verkeerdheid op te komen, met vrucht weerstand geboden heeft, dan gaat men er niet dan noode toe over, een driejarig stilzwijgen te verbreken, dat ons, na jaren van strijd, eindelijk geestes- en gemoedsrust verschaft heeft.

Op kleine plaatsen waar de verschijning van een couranten-artikel of een vlugschrift een heele gebeurtenis is, die alle gemoederen in beweging brengt, gedurende langen tijd stof ter bespreking geeft, waarbij meestal het behandelde onderwerp op zij geschoven wordt, om zich enkel en alleen met den schrijver en de beweegredenen die hem geleid kunnen hebben, bezig te houden; op kleine plaatsen vooral is de openbare behandeling van de eene of andere aangelegenheid een hoogst onaangenaam en ondankbaar werk.

Toch achten wij ons verplicht, dat ondankbaar en onaangenaam werk te aanvaarden. Als praktizijn bij het Hof van Justitie in deze kolonie waren wij belast met de verdediging van een beklaagde, dien wij vermeenen naar ons best weten en vermogen bediend te hebben. De tenuitvoerlegging van het tegen hem gewezen vonnis heeft op eene onwettige wijze plaats gehad; en

daar wij onzen cliënt verzekerd hadden, dat die tenuitvoerlegging niet kon geschieden, tenzij de Procureur-Generaal eene klaarblijkelijke wetschennis beging, rekenen wij het ons ten plicht, hoe ook tegen een wederoptreden in het openbaar opziende, de juistheid van het door ons uitgebracht advies aan te toonen. Ofschoon daardoor blijken zal dat de Procureur-Generaal, minst genomen, gedwaald heeft, is dit laatste te bewijzen echter niet het doel van dit vlugschrift. Het is slechts een onvermijdelijk uitvloeisel van het eerste.

In den namiddag van Zondag den 12den Juli dezes jaars zeilde het Engelsche driemastschip "*Curaçao*" statig onze schoone haven binnen. Het had een roode vlag in top ten teeken dat het buskruit of ammunitie aan boord had. De loods deed het dan ook doorvaren tot in het Schottegat, op een der eilandjes waarvan het kruitmagazijn gelegen is.

Nadat den volgenden dag 100 vaatjes buskruit gelost en in 's rijks magazijn opgeslagen waren, bracht de loods het vaartuig naar de kade in de Willemstad, waar al dadelijk een aanvang met het lossen gemaakt werd. Wij laten in het midden of den kapitein, *John Samuel Sheridan*, al dan niet gevraagd is of er meer buskruit aan boord was; hij heeft verklaard te hebben geweten dat dit het geval was, en, gevraagd of niet gevraagd, het was zijn plicht te zorgen, dat alvorens het Schottegat te verlaten al het kruit, dat hij wist dat zich aan boord van zijn onderhebbend vaartuig bevond, gelost was.

Het Gouvernement, van den Nederlandschen Consul-Generaal te New York, bericht ontvangen

hebbende dat aan boord van de "*Curaçao*" meer dan 100 vaatjes buskruit waren ingescheept, dat er zich ook eene groote hoeveelheid scherpe patronen en zelfs een kanon onder de lading bevond, liet een buitengewoon scherp toezicht op het lossen houden, waarbij niet altijd, en zulks wellicht wegens het ongewone van het geval, die voorzorgsmaatregelen werden in acht genomen, zoo noodig om de geloste goederen niet te beschadigen en dus in waarde te doen verminderen.

Geen wonder dat de kooplieden, die zich van geen kwaad bewust waren, niet dan met leede oogen aanzagen op welk eene ongehoorde wijze met hunne goederen werd omgesprongen, en daarover dan ook gegronde klachten deden hooren.

Maandag en Dinsdag gingen voorbij zonder dat het meest nauwkeurig onderzoek tot eenige ontdekking had geleid.

Woensdagochtend werd de Stoombaggermachine op zijde van het vaartuig gebracht om daar uitbaggeringen te doen, daar de beambte der recherche, die op de wacht was, gerapporteerd had, dat hij den vorigen nacht een plof in het water had gehoord.

Voorzeker was het in de hoogste mate onvoorzichtig die Stoommachine, die zooals men wel begrijpen kan rechts en links vonken spuwt, daar te laten werken, vóór dat het vaartuig, dat verdacht werd buskruit aan boord te hebben, van die plaats verwijderd was, daar op die wijze toch zoo al niet het gevaar van ontploffing werd in het leven geroepen, althans op eene onrustbare wijze werd vermeerderd. Volgens N° 14 van de Publicatie van 1822 P. Bundel N° 54 moeten "op alle plaatsen langs welke eenig transport van buskruid moet passeren, alle vuren worden uitgedoofd," en hier plaatst men langs het vaartuig, dat verdacht werd buskruit en

ammunitie in te houden, eene in volle werking zijnde Stoommachine!

Was dat doen optreden der Stoommachine op die wijze en onder die omstandigheden, uit een oogpunt van gevaar voor ontploffing, onverantwoordelijk, het resultaat dat er door verkregen werd, voldeed echter aan de daaromtrent gekoesterde verwachtingen; een aantal blikken kruit en vele scherpe patronen werden uit het water naar boven gebracht.

Toen een nader onderzoek aan boord werd ingesteld, verklaarde de kapitein dat er nog eene hoeveelheid kruit aan boord was, die aan zekeren *Charles Z. Marine* toebehoorde, die den vorigen avond buitendien een gedeelte had over boord geworpen, dat door hem, kapitein, niet verhinderd is geworden, omdat hij bevreesd was, dat door de ontdekking zijn vaartuig in ongelegenheid zou komen. Hij deed tevens aanwijzing van de zich nog aan boord bevindende hoeveelheid, terwijl hij den volgenden dag, na het inwinnen van rechtsgeleerd advies, nog vrijwillig aanwijzing deed van eene hoeveelheid scherpe patronen, grootendeels voor revolvers, die buiten zijn voorkennis door gemelden *Charles Z. Marine* in het vaartuig verborgen was, op plaatsen, die zoo zij niet door den kapitein waren aangewezen, naar de getuigenis van de desbetreffende ambtenaren, door hen niet zouden zijn ontdekt. De kapitein beweerde van die verberging niets te hebben afgeweten , tot den Dinsdagavond te voren, toen hem zulks met aanwijzing der plaatsen, door den gemelden *Charles Z. Marine*, die vroeger kok aan boord van de *Curaçao* was, maar sedert eenige jaren zich als handelaar hier gevestigd heeft, was medegedeeld.

Het aan boord gevonden buskruit met en benevens dat uit het water gebaggerd, bedroeg te zamen een gewicht van ongeveer 575 kilogrammen,

terwijl de op dezelfde wijzen verkregen scherpe patronen te zamen 1600 kilogrammen wogen. Het bericht omtrent het aanwezig zijn van een kanon aan boord bleek eene mythe te zijn.

Het valt niet te ontkennen dat de kapitein van de "*Curaçao*" hoogst roekeloos heeft gehandeld, en wij voorwaar, hebben niet getracht, en zullen ook nu niet trachten, die roekeloosheid te vergoelijken. "De clandestiene invoer van wapenen" — schreven wij in 1879 — "dient ten strengste ge-" straft te worden en de politie gerechtigd naar" de overtredingen een nauwkeurig onderzoek in" te stellen, waartoe haar al die macht moet worden" verleend, die een dusdanig onderzoek mocht blij-" ken te vereischen." Hetgeen wij omtrent den clandestienen invoer van wapenen schreven is uit den aard der zaak van dubbele toepassing op den clandestienen invoer van buskruit en ammunitie.

Zoo dikwerf wij dan ook geroepen werden, beklaagden wegens feiten van dien aard bij te staan en uit den mond van den ambtenaar van het Openbaar Ministerie jammerklachten moesten hooren wegens het groot gevaar, waaraan, ten einde eenige guldens te verdienen, eene geheele bevolking werd blootgesteld, en daaraan het requisitoir tot oplegging van een aantal boeten werd vastgeknoopt, drongen wij er met kracht en klem op aan, de reeds vermelde Publicatie van 15 Januari 1822 №. 54, waarbij niets dan boeten wordt bedreigd, en die *s. m.* naar onze opvatting door den Rechter verkeerd wordt toegepast, door voor een en hetzelfde feit verscheidene boeten opteleggen, (*) door eene verordening

---

(*) Wij houden niet van napleiten, daarom stippen wij slechts aan, zonder daaromtrent in eene uitweiding te treden, dat daar waar bijv. boete wordt toegepast voor het vervoeren van kruit zonder consent van den Gouverneur, geene boeten kunnen worden uitgesproken wegens het vervoeren zonder opzicht van den magazijnmeester en zonder kennisgeving aan den Procureur-Generaal, daar in geval het eerste, het consent van den Gouverneur, ontbreekt het ander van zelf volgt. Slechts een enkel voorbeeld ter opheldering: Gesteld de wet op paspoorten be-

te vervangen, waarbij gevangenisstraf met of zonder boete wordt vastgesteld. Niettegenstaande dat deze publicatie de eer genoot bij publicaties 1852 N° 5, 1860 N° 11, 1881 N° 14, N° 17, 1882 N° 30 en 1884 N° 15 te worden gewijzigd en aangevuld, schijnt men evenwel nog niet ertoe te hebben kunnen overgaan, in het essentieele dier oude en verouderde wet, — waarbij gesproken wordt van Raadfiskaal, van oude ponden, en boeten bedreigd worden van een zeker aantal pesos van achten, welke ponden bij de toepassing tot kilogrammen en welke pesos van achten naar reden van *f* 1.33⅓ tot guldens moeten herleid worden, terwijl tevens moet worden aangetoond, dat met den Raadfiskaal van 1822 thans de Procureur-Generaal wordt bedoeld, — eene zoo zeer gewensche wijziging te brengen.

De publicatie van 1822 is dan nog van kracht en tegen het, door den kapitein van de *Curaçao*, gepleegde is geen andere straf dan boeten bedreigd.

Bij dagvaarding van den 25sten Juli werd de kapitein voor het Hof van Justitie geroepen om zich wegens het gebeurde te verantwoorden ter buitengewone terechtzitting van den derden Augustus dezes jaars.

Bij vonnis van het Hof, uitgesproken in eene buitengewone terechtzitting van Donderdag den 6den des namiddags ten 3½ ure, werd de beklaagde wegens de wanbedrijven waaraan hij schuldig werd bevonden veroordeeld tot betaling van :

1° drie geldboeten, elke van 500 pesos van achten, gelijkstaande elk met *f* 666,67 en twee geldboeten, elke van 200 pesos van achten, gelijkstaande elk met *f* 266,67 dus te zamen tot *f* 2533,35, en

---

stond nog en hield de bepaling in dat de paspoorten door den Gouverneur moeten worden afgegeven en door den Procureur-Generaal en Ontvanger geviseerd. Op het vertrekken zonder paspoort staat eene boete van *f* 500 ; op het ontbreken der visas *f* 100 elk, zal men dan kunnen volhouden dat bij het vertrekken zonder paspoort alle drie boeten moeten worden toegepast ?

2º eene gelboete van acht honderd gulden. (Deze boete is opgelegd krachtens de verordening van 28 Juli 1881. [P. B. Nº 22] wegens het niet vermelden in het manifest der lading van voren omschreven hoeveelheid buskruit enz.)

3º de kosten, begroot op een bedrag van *f* 118,31.

Bij het vonnis werd bepaald dat de geldboeten van 500 pesos van achten, zoo de veroordeelde die niet betaalt, na aanmaning volgens de wet, zullen worden vervangen door gevangenisstraf van drie maanden elk, die van 200 pesos van achten, zoo de veroordeelde die niet betaalt, na aanmaning volgens de wet, door gevangenisstraf van eene maand elk, en dat de geldboete van *f* 800.— verhaalbaar zal zijn op het Engelsche driemastschip "*Curaçao.*"

Niet zoodra was het vonnis uitgesproken, de uitspraak had ruim drie kwartier geduurd, en nog vóór de Voorzitter de zitting had gesloten verklaard, werd door ons aan den Procureur-Generaal een schriftuur van den volgenden inhoud overhandigd:

" Curaçao, 6 Augustus 1891.

" Edel Groot Achtbare Heer,

" De ondergeteekende John Samuel Sheridan,
" gezagvoerder van het Engelsche driemastschip
" Curaçao, bij vonnis van het Hof van Justitie op
" heden uitgesproken, veroordeeld tot de betaling
" van verschillende geldboeten, deelt UEGA. mede
" dat hij de schorsing van acht dagen, bedoeld bij
" het tweede lid van Art. 301 van het Wetboek
" van Strafvordering, uitdrukkelijk verlangt.

" UEGA's dw. dienaar,

" John S. Sheridan.

"Aan
"den Edel Groot Achtbaren Heer
"Procureur-Generaal op Curaçao."

Deze mededeeling was, gelijk ten overvloede uit den inhoud blijkt, ten eenenmale op de wet gegrond. Ter voorkoming van alle chicanes waren dezelfde woorden der wet gebezigd en geschiedde de mededeeling schriftelijk door den kapitein, opdat niet zou kunnen worden beweerd dat *wij* gedefungeerd hadden en onze tekennengeving dus van geene beteekenis was. Door jarenlange praktijk leert men voorzichtig zijn.

Men had inderdaad het voornemen zich bij request tot den Gouverneur te wenden, ten einde vermindering van de opgelegde boeten te bekomen. Op goede gronden vermeenden wij de hoop te mogen voeden dat zoodanig verzoek niet tevergeefs zou zijn. Wel twijfelden wij niet of ook ZHEG. zou over hetgeen door den kapitein bedreven was, rechtmatig verontwaardigd zijn, maar de omstandigheid dat hij toch de scherpe patronen, die zoodanig waren verborgen, dat zij wellicht nooit waren ontdekt geworden, vrijwillig heeft aangewezen, en vooral de overweging dat die hooge boeten voornamelijk zouden komen ten laste van de eigenaren van het schip, die aan het gebeurde ten eenenmale onschuldig waren, door het oponthoud van zoovele weken reeds zoo zeer in hunne belangen waren benadeeld, — en dit alleen dewijl het een zeilschip is, stoomschepen zouden borgtocht hebben kunnen stellen en dadelijk vertrekken — deed ons eene gunstige beschikking van den Gouverneur afwachten.

De Procureur-Generaal schijnt echter gedacht te hebben, dat het oogmerk met de mededeeling omtrent de schorsing van acht dagen slechts was om hem een vlieg af te vangen, door den kapitein te doen vertrekken, en dus de uitvoering van het vonnis onmogelijk te maken. Wij geven de heilige verzekering dat dit niet het geval is, en kunnen bewijzen dat reeds den 4den Augustus, dus twee da-

gen vóór de uitspraak van het vonnis, in antwoord op een schrijven van den 28sten Juli, van de eigenaren van de "*Curaçao*" een telegram was ontvangen om het bedrag der boeten, waartoe de kapitein zou kunnen worden veroordeeld, te voldoen.

Maar dit alles beteekent voor onze quaestie weinig of niets; wij vermelden het slechts om de goede trouw, zoo men wil zelfs de overdreven goede trouw van de eigenaren van de "*Curaçao*" aan te toonen, die konden volstaan met de boete, die op het schip verhaalbaar is, te voldoen, en de kapitein óf aan zijn lot overlaten óf hem vóór den afloop van het proces doen vertrekken.

Er bestond bij ons geen oogenblik twijfel of door de mededeeling in tijds aan den Procureur-Generaal gedaan, was het vonnis tegen den kapitein voor acht dagen geschorst. Het geldt hier geen verzoek, dat al dan niet kan worden toegestaan. Art. 301 tweede lid zegt, *verlangt;* verlangen is niet verzoeken, meer eischen en vorderen. Als de veroordeelde het verlangt, eischt of vordert, moet hem de schorsing worden toegestaan. Neen, zij wordt hem niet toegestaan, het uitgedrukt verlangen brengt de schorsing van zelf mede. Er is slechts te onderzoeken, is hier wegens wanbedrijven of overtredingen veroordeeld, verlangt de veroordeelde de schorsing uitdrukkelijk? en de schorsing is zijn recht waarvan hem niemand kan versteken. *Kan?* neen, *mag versteken.* De daad heeft getoond dat men veel kan, hetgeen eigenlijk niet mag. Als men tot eene verwrongen uitlegging der wet kan geraken, van de onstrafbaarheid van eene verkeerde handeling overtuigd is, zoo men die slechts aan eene verschillende wetsopvatting kan wijten, dan durft en kan men zoo veel dat het algemeen beschouwt als niet te mogen en dus niet te kunnen. Voor velen is niet-mogen en niet-kunnen synoniem; voor

menigeen, die de macht in handen heeft, bestaat er tusschen beide begrippen dikwijls een hemelsbreed verschil. Komen er later moeielijkheden over, dan heet het: wij hebben de wet verkeerd verstaan. "Ieder onzer," zegt Mr. Lévy, heeft, "gelukkig! het privilege om dom te zijn. En "de hemel weet in welke ruime mate daarvan "gebruik gemaakt wordt." (*De aansprakelijkheid des bestuurders*, 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante 1879.)

Als ten civiele geschil ontstaat over de tenuitvoerlegging van een vonnis, dan wordt zoodanig geschil voor den bevoegden rechter gebracht. In strafzaken bestaat dusdanige bepaling niet. De ambtenaar van het Openbaar Ministerie, met de uitvoering van het vonnis belast, is oppermachtig. Wel bedreigt het Wetboek van Strafrecht "gevangenisstraf van een tot drie jaren, met of zonder geldboete van *f* 10.— tot *f* 500.— tegen ieder openbaar ambtenaar, die eenige daad van willekeur pleegt, waardoor inbreuk wordt gemaakt op de persoonlijke vrijheid," maar "de daad van willekeur" moet volgens de gevestigde jurisprudentie met "boos opzet" gepleegd zijn, dus niet kunnen gebracht worden onder dwaling. Buitendien, in deze zaak zou die strafbepaling in geen geval kunnen toegepast worden, want de daad van willekeur moet, om strafbaar te zijn, gepleegd zijn tegen "een of meer ingezetenen" en de kapitein van de "*Curaçao*" is immers geen ingezetene. Dus al ware het zelfs aan te nemen en te bewijzen, dat de Procureur Generaal — des neen — met opzet de daad van willekeur gepleegd had, dan nog zou, omdat hij, tegen wien die daad gepleegd is, vreemdeling is, er langs den gewonen weg geen redres voor den kapitein mogelijk zijn, zoo men het al redres kan noemen, hem, die wederrechtelijk tegen ons gehandeld heeft, gestraft te zien.

De Proc.–Generaal dan, die wellicht meende dat daar het requisitoir in deze zaak inhield, de op Art. 24 Strafrecht gegronde bepaling: "zoo de "veroordeelde haar niet betaalt binnen twee "maanden na daartoe te zijn aangemaand," (*) wij er niet op bedacht zouden zijn de schorsing bij Art. 301 Sv. bedoeld, uitdrukkelijk te verlangen, daar wij immers in den waan konden verkeeren, dat wij den vollen termijn van twee maanden na aanmaning hadden,—had besloten bij niet onmiddellijke voldoening der boeten de subsidiaire gevangenisstraf, krachtens Art. 311 Sv. [even als Art. 301 tweede gedeelte aan het hoofd dezes met vette letter gedrukt] dadelijk te doen ten uitvoer leggen. Een misdrijf waardoor de geheele bevolking aan een groot gevaar blootgesteld was, mocht niet straffeloos gelaten worden, en dit toch, zoo veronderstellen wij dat de Procureur-Generaal redeneerde, zou het geval zijn bijaldien niet onmiddellijk van de bepaling van Art. 311 gebruik gemaakt werd, daar de kapitein dan gelegenheid zou hebben gehad, zich voorgoed te verwijderen.

De Procureur–Generaal had echter buiten den waard gerekend. Art. 311 was ons volkomen bekend, en daar wij, die eene schorsing verlangden

———

(*) Art. 24 Strafrecht luidt: " Bij elke, daarvan niet uitdrukkelijk uitgezonderde, veroordeeling tot geldboete *wordt door den rechter bepaald*, dat de boete zoo de veroordeelde haar niet betaalt binnen twee maanden na daartoe te zijn aangemaand enz." Het schijnt ons, al weder s. m. dat het requisitoir juist was en dat de rechter zich aan dit positief voorschrift der Strafwet moest houden. De rechter, meenen wij, heeft met de voorschriften omtrent de tenuitvoerlegging van vonnissen — art. 311 komt onder dezen titel voor — niets te maken, althans niet wanneer die voorschriften in strijd zijn met eene uitdrukkelijke bepaling der Strafwet. Maar zal men ons tegenwerpen: "Als de rechter bepaalt dat de boete eerst twee maanden na aanmaning door gevangenis wordt vervangen, wat wordt er dan van de bevoegdheid den ambtenaar van het O. M. bij Art. 311 Strafr. gegeven ? Zou deze, uit kracht van dat artikel, in lijnrechten strijd met het bepaalde bij het vonnis, toch tot de dadelijke tenuitvoerlegging mogen overgaan ? of zou Art. 311 als niet geschreven moeten beschouwd worden?" Wij erkennen het gaarne, wij weten geene oplossing voor deze vragen, maar hellen tot de bevestigende beantwoording der laatste vraag over.

ten einde te trachten vermindering van de opgelegde boeten te bekomen, ons op het geval hadden voorbereid, werd door ons de te voren opgemaakte mededeeling, dat de kapitein de schorsing uitdrukkelijk verlangde, overhandigd vóór er een begin kon worden gemaakt met de tenuitvoerlegging van het *vonnis*.

Wij drukken op het woord "vonnis", want daarin ligt juist de oplossing van het tusschen ons en den P. G. bestaande verschil over de uitlegging van Art. 311 in verband met Art. 301 2e. lid van Sv., gelijk wij aanstonds zullen aantoonen.

Bij het ontvangen der bedoelde mededeeling, had de P. G., bespeurende dat wij hem vóór waren geweest, en het ongetwijfeld betreurende, dat de kapitein er op die manier met de enkele betaling van de boete van *f* 800.— als verhaalbaar op het schip, zou afkomen, zich eenvoudig bij het gebeurde dienen neder te leggen, en, zoo hij zulks wenschelijk oordeelde, eene wetsbepaling uit te lokken, waardoor zulk "spotten met de justitie" in den vervolge zou worden onmogelijk gemaakt.

Hij dacht er echter verschillend over. Hij had eenmaal besloten dat de subsidiare gevangenisstraf zou worden ten uitvoer gelegd en vermeende zich niet te moeten storen aan de hem gedane mededeeling.

Ongeveer ten half zes in den namiddag van Donderdag den 6den, dus binnen een uur na dat de uitspraak van het vonnis was afgeloopen, deed de Deurwaarder-Crimineel, namens den Procureur-Generaal, den kapitein mededeeling, dat hij het bedrag der boeten, te zamen *f* 3333.35 cent onmiddellijk aan hem Deurwaarder moest voldoen, en hem anders staandevoets naar de gevangenis moest volgen. De kapitein, op dat oogenblik, terwijl alle handelskantoren reeds gesloten waren, niet bij machte het voormelde bedrag te voldoen,

waartoe hij trouwens ook niet verplicht was, werd daarop dadelijk naar de gevangenis geleid. Door den consignataris van het schip werden, door aanbod van borgtocht of eenige andere zekerheid tot den volgenden ochtend, pogingen aangewend om de invrijheidstelling van den kapitein te bekomen, maar de Procureur-Generaal had er geene ooren voor.

Eerst in de gevangenis werd den kapitein het volgende, hem in afschrift medegedeeld stuk, beteekend:

"*Pro Justitia.*

"*Bevelschrift.*

"De Procureur Generaal bij het Hof van Justicie in de kolonie Curaçao;

"Beveelt den Deurwaarder Crimineel op dit "eiland, wien dit bevelschrift zal worden ter hand "gesteld, JOHN SAMUEL SHERIDAN, gezagvoerder "van het Engelsche driemastschip "Curaçao," wo-"nende te Nova Scotia in Canada, thans alhier "verblijvende,

"AAN TE MANEN

"om de som van Drie duizend drie honderd drie "en dertig gulden en vijf en dertig cents [ƒ3333,35] "zijnde het gezamelijk bedrag van de geldboeten, "waartoe hij bij 's Hofs vonnis van heden den "zesden Augustus 1800 een en negentig, is ver-"oordeeld, aan hem deurwaarder crimineel dade-"lijk te betalen, en bij niet voldoening aan deze "aanmaning den aangemaande gevangen te ne-"men.

"Gegeven in het parket op Curaçao, den zes-"den Augustus 1800 een en negentig.

"De Procureur Generaal
"[get.] SOL C. HENRIQUEZ.

"*Exploit.*

"Den zesden Augustus 1800 een en negentig, "heb ik Jan Appel, deurwaarder crimineel op het "eiland Curaçao, wonende aldaar in de Breede- "straat der Willemstad, huis Nº 96.

"JOHN SAMUEL SHERIDAN, gezagvoerder van "het Engelsch driemastschip Curaçao, wonende te "Nova Scotia in Canada, thans alhier verblijven- "de, exploit doende aan en sprekende met hem in "persoon

"aangemaand

"om het gezamenlijk bedrag van de in het bevel- "schrift bedoelde geldboeten, dadelijk aan mij "Deurwaarder crimineel te betalen; en heb ik "Deurwaarder crimineel voornoemd, wegens niet "voldoening aan bovenbedoelde aanmaning, op "last van den Heer Procureur Generaal, den aan- "gemaanden gevangen genomen en naar de ge- "vangenis in de Willemstad alhier overgebracht.

"En heb ik tevens exploit doende als boven, "afschrift van het bevelschrift en van dit exploit "gelaten.

"De Deurwaarder Crimineel

"(get.) J. APPEL.

"Voor afschrift

J. APPEL.

De kosten zijn:
Voor het origineel *f* 0.35
,, ,, afschrift 0.25
——— *f* 0.60.

Zoo zat dan JOHN SAMUEL SHERIDAN, kapitein van het Engelsch driemastschip "Curaçao",

gevangen, een uur nadat het vonnis was uitgesproken, en zulks niettegenstaande de in tijds gedane mededeeling, dat hij de bij Art. 301 2e. lid bedoelde schorsing van acht dagen uitdrukkelijk verlangde.

De Proc.-Gen. had veel dienstijver aan den dag gelegd, had zich wel gehaast. Ongelukkig werd ook hier weder de waarheid van het oud-hollandsch rijmpje, *haast en spoed is zelden goed*, bevestigd. Op drieërlei wijze is door dien grooten haast tegen de wet gezondigd.

Bij het reeds vermeld vonnis is de kapitein veroordeeld tot betaling van 1º vijf geldboeten tot een gezamenlijk bedrag van *f* 2533.35, bij niet voldoening na aanmaning volgens de wet, te vervangen door subsidiaire gevangenisstraf, en 2º eene geldboete van *f* 800.— verhaalbaar op het schip, bijgevolg niet te vervangen door subsidiaire gevangenisstraf.

Toch luidt het bevelschrift van den Procureur-Generaal, en het als uitvloeisel daarvan opgemaakt Exploit van den Deurwaarder-Crimineel, aanmaning tot dadelijke betaling van het bedrag van *f* 3333.35, zijnde al de geldboeten — ook die waarvoor geene subsidiaire gevangenisstraf was opgelegd en ook niet opgelegd kon worden—en last om bij niet voldoening aan DEZE aanmaning den aangemaande gevangen te nemen.

De kapitein is dus, in de eerste plaats, ook gevangen genomen wegens niet betaling eener boete, die niet door subsidiaire gevangenisstraf vervangen wordt. Dat komt er van als men te haastig te werk gaat !

Eene tweede grief, die wij tegen de te haastige tenuitvoerlegging van dit strafvonnis hebben,

is dat de subsidiaire gevangenisstraf werd ten uitvoergelegd vóór de aanmaning tot betaling. Gaan wij Art. 311 na, dan zien wij: dat de gevangenisstraf kan worden tenuitvoergelegd dadelijk na DE aanmaning. Vragen wij nu, wat wordt met DE aanmaning bedoeld? dan geeft Art. 309 Sv. ons daarop het antwoord: "DE aanmaning bij Art. 24 "van het Wetboek van Strafrecht bevolen wordt "aan den veroordeelde beteekend, op last van den "ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij den "rechter die het vonnis heeft gewezen. Zij ver- "meldt den dag waaarop en den ambtenaar op "wiens last de aanmaning geschíedt, benevens de "plaats waar de betaling moet gedaan worden."

Hier heeft gevangenneming plaats gehad vóór de aanmaning, zoo als de wet die wil. Aan wiens schuld is deze afwijking van de wettelljke bepaling te wijten? Aan den Deurwaarder-Crimineel? Neen, volstrekt niet. Hij heeft naar zijn best weten gehandeld ter uitvoering van de bevelen van den Proc. Gen. Deze had den Deurwaarder moeten gelasten, niet, gelijk het bevelschrift luidt, den kapitein aan te manen, maar wel hem DE aanmaning te beteekenen. De aanmaning had niet door den Deurwaarder moeten geschieden, wel de beteekening van DE aanmaning. Die beteekening geschied zijnde, kon eerst tot de tenuitvoerlegging van de subsidiaire gevangenisstraf worden overgegaan.

Hoe dit echter zij, dit kan niet tegengesproken worden, DE aanmaning is eerst geschied nadat de kapitein gevangen was genomen, zooals ten overvloede uit voren afgedrukt exploit genoegzaam blijkt.

Gelijk wij zoo even gezien hebben moet DE aanmaning ook vermelden "de plaats waar de betaling moet gedaan worden." Vermeldt de zoogenaamde aanmaning, dusdanige "plaats?" Neen,

"aan hem Deurwaarder-Crimineel" luidt het bevelschrift. De wet die eene "plaats" wil, moet geacht worden, geen "persoon" te willen, en is dus ook hierdoor, ten gevolge van de aan den dag gelegde haast, tegen een bepaald voorschrift der wet gezondigd.

Wij erkennen het echter volgaarne: dit zijn slechts punten van ondergeschikt belang, bijzaken, in vergelijking met de hoofdgrief tot welker behandeling wij thans overgaan. Wij hebben die punten slechts aangevoerd om te bewijzen hoe verkeerd het is, vooral in rechtszaken, in haast, met overijling, wellicht in eene opwelling van ongenoegen, handelend op te treden. Bedaardheid en gematigdheid moeten bij alle openbare ambtenaren in ruime mate aanwezig zijn ; maar zij, die rechtszaken te behandelen hebben, met de ten uitvoerlegging van vonnissen belast zijn, moeten vooral wikken en wegen en nogmaals wegen en wikken vóór zij in hun ambt een woord ter neder stellen, eenige daad verrichten. Men moet zich in geen geval door de indrukken van het oogenblik, door de inblazingen van een teleurgesteld gemoed laten beheerschen, want dan loopt men groot gevaar tegen wet en recht te zondigen.

De hoofdgrief die wij tegen de handeling van den Proc.-Gen. hebben is, dat de ten uitvoerlegging van de subsidiaire gevangenisstraf tegen den kapitein geschied is, terwijl de tenuitvoerlegging van het vonnis — ten gevolge van de door ons gedane mededeeling, hierboven op bladz. 11 afgedrukt — geschorst was. Het tweede lid van Art. 309 Sv. zegt bepaald, " vonnissen in zaken van wanbedrijf — en hier hebben wij met zoodanig vonnis te doen, daarover bestaat geen verschil — wor-

den ten uitvoer gelegd, zoodra zij in kracht van gewijsde zijn gegaan — dus zoodra zij door het Hof zijn uitgesproken — *tenzij de veroordeelde eene schorsing van acht dagen uitdrukkelijk verlangt.*"

Nu wordt door den Proc.-Gen., naar wij vernemen, beweerd, dat art. 311 Sv. voor wat geldboeten tegen vreemdelingen uitgesproken betreft, aan het zoo even aangehaalde 2de lid van Art. 309 Sv. ten eenenmale derogeert. Art. 311 luidt: "Wan-"neer de veroordeeling tot geldboete is uitgespro-"ken tegen vreemdelingen, geene ingezetenen der "kolonie zijnde, kan de gevangenisstraf worden "ten uitvoer gelegd dadelijk na de aanmaning tot "betaling der boete."

Wij daarentegen houden vol dat door het, op Art. 301 gegrond, uitgedrukt verlangen tot schorsing. de aanmaning waarvan Art. 311 spreekt, niet kon geschieden; wij schrijven weder *kon*, wij bedoelen *mocht*.

Men mag niet aannemen dat de wetgever eene anomalie, of erger nog eene absurditeit, zal hebben ter neder gesteld, tenzij er geene uitlegging mogelijk is, die ons tot een ander resultaat kan leiden. En het ware eene absurditeit,—en nog wel eene *de a folio*-aan te nemen, gelijk het systeem van den P.-G. is, dat vonnissen waarbij tegen vreemdelingen gevangenisstraf van bijv. vijf jaren is uitgesproken gedurende acht dagen geschorst worden, wanneer dit verzocht wordt, terwijl bij geldboeten, tegen vreemdelingen uitgesproken, die schorsing geene plaats heeft.

Op die wijze zou de tot gevangenisstraf veroordeelde vreemdeling zich wel uit de voeten kunnen maken, terwijl hij die zich aan een, uit het oogpunt van den strafwetgever minder strafbaar beschouwd feit, waartegen slechts boeten zijn bedreigd, schuldig heeft gemaakt, de gelegenheid om

weg te gaan moet worden ontnomen. Dat is immer klinkklare onzin.

En die klinkklare onzin werd ook, terwijl onze Proc.-Gen. aan het hoofd van het parket stond, in praktijk gebracht. In het jaar 1888 stond zekere *James Buchanan*, matroos van een Engelsch vaartuig, ten crimineele voor ons Hof terecht. Hij was beschuldigd van doodslag; hij had eene vrouw eenige steken met een mes toegebracht, waaraan deze, gelijk beweerd werd, eenige dagen daarna was overleden. Bij het onderzoek der zaak was gebleken, dat door de geneesheeren, die de eerste genezing gedaan hebben, hetgeen in eene vrij donkere kamer geschied is, de ingewanden aan de huid waren vastgehecht, hetwelk, naar het oordeel van andere deskundigen, den dood moest ten gevolge hebben. Uit dien hoofde werd de beschuldigde *Buchanan* slechts tot eene correctioneele gevangenisstraf van zes maanden en tot eene geldboete van vijftig gulden veroordeeld. Zoodra het vonnis was uitgesproken, deden wij, die hem *pro Deo* als råadsman bijstonden, aan het Openb. Min. het verzoek, krachtens Art. 301 2de lid Sr. tot schorsing gedurende acht dagen....en de man werd op vrije voeten gesteld, en niets verhinderde hem, zoo hij verkoos, het eiland te verlaten. Hij verkoos het echter niet. Na verloop van acht dagen keerde hij naar de gevangenis terug. "*I am guilty and wish to undergo my punishment, otherwise my mind will never again be easy.*"

Hier werd dus Art. 301 tweede lid tegen een tot gevangenisstaf veroordeelden vreemdeling, die bovendien preventief gevangen zat, toegepast. En aan een enkel tot boeten veroordeelde weigert men de schorsing!!! [*]

(*) Of zou men ook van meening zijn, dat hier geene absurditeit bestaat en dat de wetgever dit inderdaad gewild heeft, omdat op die wijze, bij eene veroordeeling tot gevangenisstraf de vreemdeling in de ge-

"Ja, maar Art. 311 spreekt alleen van DADELIJKE tenuitvoerlegging in geval van boeten, en wij mogen dit niet verder uitstrekken, antwoordt men ons. Niet wij, maar de wetgever wil die absurditeit, dien klinkklaren onzin."

Niet alzoo,— de wetgever wil de schorsing in ALLE zaken van wanbedrijf en overtreding; de wet is goed, maar werd slecht toegepast. "Vonnissen in zaken van wanbedrijf" enz. zegt ons artikel. "Vonnissen" in het algemeen, zonder eenige uitzondering.

Maar art. 311 dan, is dat niet de uitzondering?

Neen, volstrekt niet.

Men moet geene wetsbepaling op haar zelve, geheel afgescheiden van het verband waarin zij voorkomt, beschouwen. De plaats waar een artikel wordt aangetroffen is voor den uitlegger der wet volstrekt niet onverschillig, gewoonlijk van de grootste beteekenis. De economie der wet behoort nimmer uit het oog verloren te worden.

Wat leert ons nu die economie der wet? Om een juist antwoord op deze vraag te geven, moeten wij de reeks artikelen nagaan, die art. 311 — bij het pasklaar maken van de Nederlandsche wetgeving voor de W. I. koloniën bij den titel "van het tenuitvoerleggen van vonnissen" gevoegd,— voorafgaat. Tot dat einde zijn die artikelen aan het begin van dit vlugschrift afgedrukt, en nemen wij de vrijheid den goedgunstigen lezer daarnaar te verwijzen.

Art. 301 bepaalt in de eerste plaats, dat von-

---

legenheid moet worden gesteld zich te verwijderen, opdat zijn onderhoud in de gevangenis niet ten koste van den lande kome, terwijl bij veroordeeling tot geldboete toch op alle mogelijke wijzen er voor moet gewaakt worden dat de man niet wegga en de Koloniale kas van de opgelegde boete worde verstoken?

Zoo vrekkig en bekrompem stellen wij ons niet den Nederlandschen wetgever — geen wetgever, voor. Die meening verdient dan ook geene ernstige wederlegging en zal wel door niemand, die op zijn naam eenigen prijs stelt, verdedigd worden.

nissen waarbij lijf- of onteerende straffen zijn opgelegd, eerst acht dagen na de uitspraak kunnen worden ten uitvoergelegd. Van rechtswege blijven dus dusdanige vonnissen gedurende dien termijn geschorst.

Het ons reeds bekende tweede lid van dit artikel bepaalt dat vonnissen in zaken van wanbedrijf en overtreding slechts dan gedurende acht dagen geschorst worden, zoo de veroordeelde die schorsing uitdrukkelijk verlangt.

In het eene geval is de schorsing verplichtend, in het tweede facultatief; verplichtend en facultatief voor den veroordeelde. De ambtenaar met de tenuitvoerlegging van vonnissen belast treedt hier geheel lijdelijk op.

Waartoe die schorsing?

"*Ieder veroordeelde heeft het recht om gratie te vragen. Het is billijk dat hem een termijn gegund worde om van dat recht gebruik te maken.*" Aldus de memorie van toelichting van de Regeering op Art. 336 van het Herziene Wetboek van Strafvordering voor Nederland. [Zie *A. A. de Pinto* IIe. deel bladz. 460.]

Zou nu ons Art. 311 aan dat recht hetwelk ieder veroordeelde heeft om gratie te vragen, willen te kort doen? Of zou men dat recht wel erkennen, maar den veroordeelde geen termijn gunnen om van zijn recht gebruik te maken? En dit is het geval als de schorsing aan eenige veroordeelden niet gegund wordt. De Gouverneur heeft het recht — en dit volgens het Regeerings-Reglement, onze constitutie, onze grondwet — gratie van opgelegde straffen te verleenen, dat is, algeheele kwijtschelding of vermindering van straf.

Het is eene vraag waarover verschillend geoordeeld wordt, of van dat recht kan worden gebruik gemaakt, ofschoon de veroordeelde er niet om verzocht heeft. In de praktijk zal zich die

vraag echter niet veel voordoen, en voor ons onderwerp behoeven wij haar niet te onderzoeken.

In den regel zal geen gratie worden verleend of er moet om gevraagd zijn. Als men het vonnis uitvoert vóór de veroordeelde gelegenheid heeft gehad gratie te vragen, dan heeft men inbreuk gemaakt op het recht van gratie te vragen, dat elk veroordeelde, en op het recht om gratie, te verleenen, dat de Gouverneur heeft. Dat kan de wetgever niet gewild hebben; dat mocht de gewone wetgever niet doen, want het recht van gratie den Gouverneur bij onze grondwet verleend, is onbeperkt en op die wijze zou dat recht beperkt worden.

Art 302 Sv. bepaalt dan ook, dat de veroordeelde binnen den termijn van schorsing een verzoekschrift om gratie kan inleveren, en daar men den Gouverneur aan geen termijn kon binden om op zoodanig verzoek te beslissen, komt art. 303 met het voorschrift: "De ten uitvoerlegging van alle vonnissen BLIJFT van rechtswege geschorst, zoolang de Gouverneur over een verzoek tot gratie raadpleegt."

Art. 304 eindelijk houdt de bepaling in, dat "Indien de veroordeelde geene gratie heeft verzocht, of zijn verzoek is afgewezen, de ten uitvoerlegging van het vonnis zoodra mogelijk geschiedt."

En hiermede is het kapittel van schorsing en van gratie, aan alle vonissen, zonder eenige uitzondering hoegenaamd, gemeen, gesloten. Nu vangt met art. 305 eene nieuwe reeks van voorschriften aan, nu worden bepalingen vastgesteld hoe de vonnissen, *thans voor tenuitvoerlegging vatbaar*, moeten worden tenuitvoergelegd.

Art. 305 leert ons in de eerste plaats op wiens bevel vonnissen in het algemeen moeten worden tenuitvoergelegd, en wijders dat de doodstraf — bij ons bestaat die straf nog ofschoon zij sedert

de invoering van ons Wetboek in 1869 slechts eenmaal is uitgesproken, nooit toegepast—in het openbaar moet worden ten uitvoer gelegd enz.

Art. 306 en 307 bevatten ook bepalingen omtrent de tenuitvoerlegging van de doodstraf. Dan komt Art. 308, met bepalingen omtrent de tenuitvoerlegging van straffen van dwangarbeid, verbanning en gevangenis.

Alle deze voorschriften en bepalingen kunnen eerst worden toegepast NADAT de schorsing, waarvan de Artt. 301 en 303 spreken, is afgeloopen, NADAT men verkeert in het geval bij Art. 304 omschreven.

Dit is mede het geval met de aanmaning in art. 309 vermeld. Die aanmaning tot betaling der geldboeten wordt den veroordeelde eerst beteekend, NADAT de termijn van acht dagen van schorsing in Art. 301 vermeld is verstreken en NADAT de Gouverneur omtrent het verzoek om gratie beschikt heeft.

Art. 310 bevat den algemeenen regel omtrent de tenuitvoerlegging van de voor geldboeten in de plaats tredende gevangenisstraf, en Art. 311 de uitzondering wanneer de geldboete tegen vreemdelingen, geene ingezetenen der kolonie zijnde, is uitgesproken.

Zoo verstaan wij de economie der wet, en zoo komt men tot eene gezonde uitlegging, vervalt de absurditeit, waartoe de toepassing van het systeem van den Proc.-Gen. noodzakkelijk leidt.

Art. 301 schorst de tenuitvoerlegging van het vonnis gedurende acht dagen ; gedurende dien termijn bestaat er als het ware geen vonnis ; geene beteekening, geene aanmaning uit kracht van dat *vonnis*, mag gedaan worden.

Is die termijn verloopen en is er geen verzoek om gratie ingediend of op zoodanig verzoek afwijzend beschikt, dan eerst kan de aanmaning

tot dadelijke betaling geschieden. *Kan* en niet *zal* of *moet*. De Proc.-Gen. is niet verplicht Art. 311 toe te passen; hij kan naar gelang van omstandigheden handelen, en had in dit geval wél den borgtocht, die hem was aangeboden, mogen aannemen, waardoor veel onaangenaams voorkomen en Nederland wellicht eene internationale quaestie bespaard ware.

Nu heeft men den kapitein van de "*Curaçao*" als het ware verplicht, want geen ander redres was mogelijk, tegen zijne wederrechtelijke vrijheidsberooving bij den Britschen Consul te protesteeren en zich tot het bekomen van schadevergoeding tot zijne regeering te wenden.

Tot Dinsdag den 11den, dus vijf dagen, is de kapitein gevangen gebleven, zonder dat de Proc. Gen. op zijne handeling is terug gekomen. Daar de kapitein zich sedert Zaterdag ongesteld gevoelde, zoodat zelfs in het midden van den nacht geneeskundige hulp voor hem moest worden ingeroepen, en de cipier bepaalde last had niemand hoegenaamd bij hem toe te laten, ja, niettegenstaande zijne ziekte, aan zijne vrouw de toegang tot zijne gevangenis werd geweigerd, zag hij zich genoodzaakt Dinsdag het gezamelijk bedrag der boeten te voldoen, hetgeen voorafgegaan is van een breed gemotiveerd protest aan den Proc.-Gen.

Onze ambtenaren, wij beamen het, moeten zich door vrees voor protesten en reclamatiën van den kant van vreemdelingen, niet laten ringelooren. Maar wij meenen tevens, dat daar waar die protesten en reclamatiën kunnen worden voorkomen zonder dat de publieke zaak er onder lijdt, terwijl op die wijze tevens onnoodige vexatiën worden vermeden, het de plicht van elken ambtenaar is, daartoe al het mogelijke, en dat niet in strijd met de wet is, aan te wenden. In gewone omstandigheden kent onze strafwet geen

borgtocht, maar hier waar de Procureur-Generaal niet tot dadelijke tenuitvoerlegging van de subsidiaire gevangenisstraf verplicht was, kon hij een borgtocht, dat de boeten den volgenden ochtend zouden worden voldaan, wél aannemen, en dit te meer, zoo hij slechts bedacht had, dat de beklaagde, die toch zeker niet kon denken dat hij er heelhuids zou afkomen, gedurende den loop van het geding het eiland had kunnen verlaten en zich bij verstek laten veroordeelen, en dit toch niet gedaan heeft.

Maar evenmin als *James Buchanan* de hem opgelegde straf wilde ontgaan, niettegenstaande hij daartoe toch de gelegenheid had, wilde de kapitein het eiland verlaten, zonder dat deze zaak voorgoed was afgemaakt; want nogmaals, hij had het in zijne macht en niemand kon het hem verhinderen — althans niet volgens eenige wettelijke bepaling — dit eiland vóór de uitspraak van het vonnis voorgoed te verlaten.

Men beweert dat de Proc.-Gen. — in hoeverre dit waar is, weten wij niet — zich zou hebben uitgelaten, dat er voor onze uitlegging van het artikel ook goede gronden zijn en dat het een twijfelachtig geval geldt.

Wij aarzelen de juistheid dier bewering aan te nemen, want wij mogen niet veronderstellen dat de Proc.-Gen. erkent zoo zwak in zijne schoenen te staan. Buitendien, waar blijft dan de in het strafrecht algemeen geldende regel *In dubio pro reo?* Of zou men ook beweren, dat die regel slechts voor den rechter, en ook niet voor hem, die met de tenuitvoerlegging van het vonnis belast is, in het leven is geroepen?

"*In pœnalibus causis benignius interpretandum est,*" leerden reeds de Romeinen, en zoude men dan op het einde der negentiende eeuw durven staande houden dat men bij de tenuitvoer-

legging van eene opgelegde straf zoo streng mogelijk dient te werk te gaan, en zelfs dan, als er twijfel bestaat of de straf al dan niet dadelijk kan worden uitgevoerd, zekerheidshalve toch maar tot de dadelijke tenuitvoerlegging moet overgaan?

Neen, dat strijdt met de mildheid van onze tegenwoordige rechtsbegrippen.

En van die mildheid zien wij o. a. een bewijs in hetgeen wij bij VERNEDE ad ons artikel aangeteekend vinden, namelijk, dat de termijn van acht dagen schorsing zelfs moet worden toegepast op de 24 uren gevangenisstraf waartoe zij, die gedurende eene terechtzitting de stilte storen of teekens van goed- of afkeuring geven enz. kunnen worden veroordeeld. LIPMAN is van gevoelen dat het wenschelijk ware geweest, dat na de schorsing van acht dagen en nadat op het verzoek om gratie beschikt is, aan den veroordeelde op zijn verlangen nog een kort tijdsverloop tot regeling zijner onderscheidene belangen wierde vergund. Volgens VOORDUIN (VII. 497) is er geene bepaling, die aan het O. M. verbiedt om zoodanig uitstel aan den veroordeelde te verleenen. VERNEDE onderschrijft dit gevoelen.

En hier vordert men de betaling eener boete van niet minder dan *f* 3333.35, niet alleen vóór men daartoe het recht had, maar nog bovendien op een ongelegen uur, en weigert uitstel tot den volgenden ochtend te verleenen.

Gevoegelijk konden wij met het voorgaande eindigen, maar het toeval wil, dat juist dezer dagen door ons Hof met betrekking tot het woordje DADELIJK eene beslissing is genomen, die wij onzen lezers niet mogen onthouden en de prachtigste il-

lustratie is op de DADELIJKE tenuitvoerlegging door den Proc.-Gen.

Voor een beschuldigde werd door zijn verdediger eene exceptie van incompetentie des rechters opgeworpen. Art. 143 tweede lid van ons Wetb. van Strafv. zegt: "De rechter ZAL *dadelijk* uitspraak doen over de toelating of verwerping der aldus voorgedragen exceptie." En de rechter bepaalde de uitspraak over deze exceptie over DRIE WEKEN! Daar waar de wet imperatief is,— ZAL,— wordt *dadelijk* in een zeer ruimen zin opgevat, en daar waar de wetgever het *dadelijk* facultatief gesteld heeft, — KAN van ons Art. 311 — wordt er door verstaan: onmiddelijk, terstond, oogenblikkelijk, onverwijld, op staanden voet.

Wij vragen, is de handelwijze van het Hof om zich een termijn van DRIE WEKEN te gunnen, ten einde de opgeworpen quaestie behoorlijk te kunnen bestudeeren, en een goed en voldoend gemotiveerd vonnis te vellen, en alzoo het woordje *dadelijk* te interpreteeren alsof er stond: "*zoo spoedig mogelijk*", niet verre te verkiezen boven de handelwijze van den Proc.-Gen., die iemand in de grootste overhaasting van zijne vrijheid beroofd, en daardoor dan ook DRIEWERF tegen de wet gezondigd heeft?

Wij voor ons houden ons oneindig liever aan het lange dralen van het Hof dan aan de voortvarendheid van den Procureur-Generaal, die, wij moeten het er onpartijdigheidshalve bijvoegen, anders alles behalve voortvarend is uitgevallen.

Curaçao 25 Augustus 1891.